

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Clericus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

CITATIO.

115

Sed in hoc casu tenetur poenitens quaerere alium confessorem. *ibid.* num. 5. Atque haec causa non est sufficiens confitendi alieno confessori. *cap. 7. num. 5.* Nec etiam est sufficiens ad communicandum absque praevia confessione. *Ibid.* num. 6. actus exterior non est Circumstantia actus interioris. *cap. 6. num. 10.*

Circumstantia numeri non est circumstantia, sed additio peccati ad peccatum, & frequentatio eius: & ideo debet numeratim explicari. *cap. 6. num. 13. No. num. 14.*

CITATIO.

CITATUS ad comparendum Romae certo die, si non potest illo die, tenetur quantocyus post illum poterit. *cap. 21. n. 45.*

CLERICVS.

PECCAT mortaliter clericus, qui ordine sacro insignitus, cohabitatur foeminae cum periculo consensus in mortale. Poterit tamen cessante hoc periculo cohabitare matris, sorori, vel extraneae seni. *cap. 25. num. 109.*

Poenae antiqui iuris contra clericos concubinarios inflictae, renouantur per Concil. Trid. sess. 25, cap. 14. & insuper statuit, ut si a

H 2 *supe*

I superioribus moniti non destiterint, sine ipso facto privati tertia parte fructuum beneficiorum, & pensionum. Si vero nec secundo moniti resipiscant, perdant eo ipso omnes fructus & pensiones, & à beneficiorum administratione arbitrio Episcopi suspendantur: quòd si ita suspensi perseuerent, beneficiis, portionibus, officiis, ac pensionibus quibuslibet perpetuo priuentur, & ad illa reddantur inhabiles: donec iustis de causis cum eis fuerit dispensatum. cap. 25. num. 109.

C Peccat mortaliter clericus qui post prohibitionem sibi factam, frequentat monasteria monialium, sine iusta causa, & manifesta. num. 110.

Non tamen peccat si nec sit beneficiarius, nec ordine sacro initiatus, qui clericus non gestat habitum & tonsuram, vel comam aut barbam nutrit, vel gestat vestes indecentes vel arma. Peccat verò mort. clericus beneficiarius, aut ordine sacro insignitus, habitum clericalem, & tonsuram non gestans, barbam aut comam nutriens, vel coronam non radens, indecentibus vestibus vel armis vtens. num. 110. §. 33. Sed clericus non beneficiarius, nec sacris initiatus, bene potest facere omnia quæ laicus, in ciuilibus & etiam in criminalibus, dummodò non ferat rasuram, sicut nec cum illa licet ferre vestem
parti

partitam. eodem nu. additum in nouo. Vnde possunt agere causas criminales corā Iudice seculari. num. 110. si verò publicè deserant tonsuram non possunt esse aduocati in criminalibus. additum in nouo.

Peccat Clericus ludens, mendicans, lani-
que & tabernarij & mercatoris officiū exer-
cens, mensam non benedicens. Sed nō mor-
taliter; nisi quatenus vltra peccatum incur-
rit pœnas sibi à iure impositas, sicut clericus
tabernarius, & lanio, & qui laicalem, seu in-
decentem vestem gestat. Atque tunc limi-
tandum est, vt procedat quoad beneficiarios,
& ordine sacro insignitos, & monachos. cap.
25. num. 110. Nou. num. 111.

Peccat eodem modo clericus beneficia-
rius & ordine sacro insignitus, & monachus
exercens medicinam vel chirurgiam, etiam
sine incisione vel adustione, nisi causa pie-
tatis. Ibidem §. 34.

Clericus nō potest exercere mercaturam
& vilius emere, vt carius vendat: si verò ali-
quid superest ex his quæ ad suam sustenta-
tionem emit, potest vendere pretio iusto
quamuis sit carius quàm emit. Ibidem.

Item qui emit, vt vendat mutatū in aliam
formam, non dicitur exercere mercaturam,
sed ille solus qui emit, vt vèdat abique mu-
tatione eius. cap. 27. num. 128.

De clerico habente venam ferrariã, quando dicatur negotiari, colligitur ex eode loco & ex hoc compendio. tit. excommunicatione 6. §. 5. excommunicatione 21. Item potest aliquomodo honestè negotiari ad suam vel suorum sustentationem, per alium præfertim. Ibidem. Potest etiam ob animi recreationem operari aliqua honesta, vt scribere libros, ferere olera in hortulo. Ibidem.

F Vtrum verò huiusmodi leges obligent clericum ad mortale, aduertendum est, quòd id quod Caietanus ait, clericos non peccare mortaliter, transgrediendo leges humanas, nec has neque alias, nisi sequatur scandalum graue, vel peccatum quod sit iure diuino mortale; vel irregularitas, aut excommunicatio maior incurratur; nimis laxum videtur. Poterit tamen procedere quoad transgressiones legum illarum, quæ non vtuntur verbo præceptiuo, & quæ communiter nec à prælatis, nec à subditis inter magna peccata numerantur, vt omissio benedictionis mensæ, & alia huiusmodi, siue quòd leges illas à principio obligantes ad mortale consuetudo temperauerit, vt obligent tantum ad veniale; siue quòd à principio sic receptæ sunt. Ibidem.

Clericus ordinatus sacris, peccat si ad sit interficiendis reis, nisi iusta de causa.

Cleri

COADIUTOR. COLLAT. 119

Clericus etiam tenetur seruare taxationem Reipublicæ circa triticum. c. 23. n. 88.

Cætera clericorum peccata circa celebrationem Missæ, Sacramentorum administrationem, beneficia, & circa horas canonicas, ab eis admissa : vide singula suis locis & titulis.

COADIUTOR.

Coadiutoria vel regressus nõ concedantur, nisi quoad Episcopatum vel Abbatiam, cum entis caussis. c. 25. num. 139.

COGNATIO Spiritualis. Vide Matrimonium X. §. V.

Cognatio legalis. Vide Matrimonium. Ibidem. §. 6.

COLLATIO.

Collatio beneficij facta à Papa ei quem scit esse inhabilem, sua lege humana valet, licet non dicat se dispensare. Non tamen facta ab Ordinario etiam in casu quo posset dispensare. Præl. 9. num. 9. Quod intelligitur, quando est inhabilis Iure communi; secus, si constitutione synodali. c. 25. n. 74.

Qui firmiter proposuit conferre beneficium vni, si mutata voluntate, conferat alteri, valet collatio ; si tamen iam contulit vni,